

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilttér és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.



A királyné halála.

Valami rettenetes fájó kiáltás száguld végig az országon. A fájdalom hangja torkunkba fagy, szívünkben megáll a vér, s szeretnénk nevet adni annak az érzésnek, mely lelkünkre nehezül zibbasztóan, mint egy ciklopszki pöröly zuhanása.

Ez az érzés több a megdöbbenésnél!

Megint egy szörnyű csapással teszi próbára sokat szenvedett népét a magyarok Istene!

Elvette koronája legfényesebb gyöngyét, letörték róla orozva gyilkos kezek, melyeket csak a fanatizmus örülete vezethetett abban a pillanatban, mikor véres törével illette a legártatlanabb emberi szívet.

Erzsébet királynét orozva meggyilkolták!

Hát van-e ennél szörnyűbb büntette a világhistóriának?!

A mesebeli szent asszony volt Erzsébet nagyasszonyunk!

Mint egy nemtő, úgy lépett a magyar haza földjére, áldást hintve áldott kezekkel, vigasztalva balsamos magyar szavakkal, melyeket rögtön megtanult, mihelyt Magyarország királynéjává avatta őt az Istennek kegyelme.

Van-e példa, hozzá hasonlító, nemzeti történetünk ezer irott lapján? Láttuk, mint lett a bajor hercegisasszonyból, aki ifjúkorában talán csak hírét hallotta a magyar nyelvnek, igaz magyar királyné, aki már a szomorú időkben szorgalmasan tanulta a magyar nyelvet, melyet később olyan zengzetesen beszélt, mint akármelyik magyar asszony az Alföldön.

Ő volt a mi őrző angyalunk. Volt idő, midőn odafönn egyetlen jóakarója volt a magyar nemzetnek a király oldalán, s ez a királyasszony volt. Ez a csodás asszony hányszor részünkre tudta hajlítani az uralkodói gondoktól gyakran megtört király felséges jó szívet!

Ezt a királyi szívet is többször érte már a sorscsapás, mint akármelyik emberi halandó szívet, s mi innen a távolból elképzelni se tudjuk az ő fájdalmát, melyet a legnemesebb asszony, a legszeretettebb királyné elvesztése fölött érez.

Hát lesz-e vége valaha az ő martiriumának?!

A megdöbbentő csapások hosszú, hosszú sorozatát vele együtt szenvedte hiven a magyar nemzet, részt kérve mindig a szeretett uralkodó gyászából, fájdalomából.

A mostani csapás azonban felülmúlja mindazokat, amiket eddig elszenvedtünk, mert nekünk is lelkünk része volt az a felséges asszony, akít most egy szörnyű gyilkos rabolt el tőlünk.

Hadd hulljon a könynyünk szabadon! Öltünk fekete gyászt, szedjük virágot a legszeretettebb királynénak, Magyarország védőangyalának ravatalára.

A harangok kondulásába pedig vegyüljön bele millió hűséges magyarnak buzgó fohásza, hogy a magyarok hatalmas Istene adjon még erőt a legjobb királynak e rettenetes csapás elviselésére!



+ Erzsébet királyné.

Szívünk elszorul, lelkünkre mély gyász borul, midőn e sorokat írjuk. Felsőes királynékat, drága hazánk nagyszonyát, a magyar nemzet védangyalát egy gyilkos tör szíven találta és gyászba borította e hont, a mely annyi sorscsapást megosztott a rajongásig szeretett királynéjéért.

Elnémul ajkainkon a szó, és elfojtott kebellet zokogjuk vesztésünket, a melynél nagyobbat a sors ránk nem mérhetett.

Még most is lelki szemeink előtt ragyog fenséges alakja, a midőn a hódoló diszmenetet fogadva örömeiben sirt a magyar nemzetet, és halljuk a nemzet-anya jóságos hangját, midőn oly számtalanszor védelmezte a magyar ügy igazságát!

És jaj! ezerszer jaj nekünk! Felsőes védő asszonyunk hűlő teteme felett már csak Istenhez folyamodhatunk, hozzá fohászkothatunk, hogy erősítse meg jó királyunk lelkét, óvja szegény hazánkat és engedje forrón szeretett nagyszonyunk lelkét menynevei trónusához.

Mióta meghalt egyetlen fia, — egyre bolyongott, lelke nyugtot nem talált, enyhülést csak a jótékony és művészet oltárain való áldozásban lelt. Nem foglalkozott Ő soha politikával, a csupa szívjóság volt Ő. S századunk e legmagasabb női alakjának idegen földön, egy bestia, egy ember-söpredék orgyilkokja által kellett meghalnia.

Midőn felsőes királyunkkal e rettenetes hírt tudatták, sőt kéttségbeesésében e keserű fölkiáltásban tört ki:

— Most már mindennek vége!

Végig zug a nemzet millióinak lelkén: Vége!

Kiszzenvedett!

Egy nemzet fölajdulása vegyül a komor halotti szolozmába, a mely ravatala mellett száll az ég felé.

Fohászkojunk az Egek Urához, terjeszse áldó, mindenható kezét szeretett öszbeborult Atyánk, királyunk fölé; csillapsa szívének vérvő sebéit, szárítsa föl égető könyveit, s adjon Neki erőt további örködni népei fölött.

Együtt találja a királyt és nemzetet a szenvedés és fájdalom a ravatalnál, újabb szoros kapocs ez a kettő között, a közös fájdalom eltérhetetlen kapcsa.

*

Erzsébet királyné szeptember 10-én Genfből hajón kirándulást akart tenni. A mint délután kíséretével a kikötőhely felé haladt, egy fiatal ember vad elszántsággal a királynéhez lépett, s látszólag erős ütést mért jobb mellére. A királyné összeroskadt, majd kísérete segítségével folytatta útját. A merénylő elmenekült, de hamarosan elfogták.

Senki sem tudta hogy a királyné meg van sebezve, s a felsőes asszony nagy fájdalma mellett föl tudott menni a fedélzetre s jelt tudott adni a hajó elindulására. A felsőes asszony csakhamar összeroskadt s ájulásba esett, a melyből nem ébredt fel többé.

Csak midőn a királyné fűzőjét felvágták, vették észre, hogy a királyné meg van sebezve. A kapitány visszalért a hajóval a kikötőbe, s a királynét hevenyészett hordozható ágyban a Beurivage szállóba, lakására szállították. Itt az orvosok minden igyekezete hasztalan volt, a királyné belső elvérzése következtében meghalt. A pap a felsőes asszonyt már csak megáldani tudta, a vallás utolsó vigasztalásában már nem tudta őt részesíteni. A halál konstatálása után a jelen voltak valamennyien térdre borultak és mádkoztak.

A gyilkosságot egy Luccheni nevű olasz származású, párisi tartózkodású 25 éves anarchista követte el egy háromlélű hegyes fűrészeszélvel. Első terve az volt, hogy az orleansi herceget öli meg. Fölötte a genfi kantonban érvényes büntetőtörvény szerint fognak törvényt látni, a mely a halálbüntetést nem ismeri, hanem életfogytiglan való fogsággal helyettesíti.

*

A temetés e hó 17-én d. u. 4 órakor volt Bécsben. Az udvar 6 hónapig fog gyászt tartani. A királyné holttestét Genfben bebalzsamozták s érczkoporsóba tették, a melyet tölgyfakoporsóba zártak, s külön vonaton hozták Bécsbe. A koporsót az osztrák határtól minden állomáson harangszóval fogadták. A ravatalt a bécsi udvari plébániatemplomban állították föl, pénteken egész nap és szombaton délig láthatta a közönség a királyné koporsóját.

*

Az egész ország mély gyászban van. A törvényhozás, a főváros, a vidék, az iskolák, testületek, egyesületek mind igyekeznek a sőtét gyász méltó kifejezésére. A külföldi fejedelmek siettek legbensőbb részvételeket Ő Felsőes a király elé juttatni.

*

Erzsébet Amália Eugenia királyné Bajorországban Possendorfban 1837. decz. 24-én született. Alig volt 16 éves, midőn Ferenc József királyunk 1854. ápril 24-én nőül vette. Magyarul Falk Miksától tanult és 1866. óta ő volt a legnagyobb pártfogója a később 1867-ben kötött kiegyezésnek. Rudolf trónörökösnek 1889-ik évben történt gyászos halála egészségét annyira megrendítette, hogy utazások által igyekezett megnyugtatni mélyen sebzett lelkét.

Örökké emlékezetes ama történelmi mondása: Hogyha rosszul mennek a császár dolgai Olaszthonban, az nekem nagyon fáj, de ha Magyarországon lennének rossz dolgai, az engem megölne.

*

A »Hivatalos Közlöny« első oldalán a következőket közli:

A nagy szerencsétlenségnek futó tűzvészként gyorsan elterjedő híre a székesfőváros lakosságát a fájdalom, gyász és az izgatott felháborodás lázába borította. A szó elnémult az ajkakon; a tollak, melyek a gyászeseményt siettek külön kiadások útján mindenfelé tudt adni, megakadtak a kezében, tehetetlenné valva a megdöbbenés és levertség kifejezésére. S ma már az egész Magyarország, mely legjobb királynéját, földi patronáját siratja az Üdvözültn s a visszanyert egészség teljében remélte Ő Felsőesét nemsokára üdvözölhetni, a gyász és fájdalom sátora lett, elvesztve a nemzettel mindenkor együtt érző anyagi szívet, mely régi nehéz időkben szeretettel lett pártfogójává és közállapotának jobbra fordulásában nagy tényezőjévé vált.

A magyar nemzet soha sem fogja elfeledni, mit birt e nagy erényekben tündöklő királyasszonyban, kit a végzet megfoghatatlan akaratából, ily rettenetes módon kellett elvesztenie.

És midőn az ország minden lakosa, rang, nem és kor különbsége nélkül, az örök Világosság fényét esdi az Üdvözült részére, minden ajkon, minden szívből imádság száll a Mindenható trónja felé, hogy adjon Magyarországnak a jövőben is Hozzája hasonlatos anyaszívű királynékat, Ő Felsőesének, a nemzet koronás atyjának pedig, kit e váratlan szörnyű csspás szívének leg-

bensőbb érzelmeiben sujtott, erőt, e kipótolatlan veszteség fájdalomának elviselésére, enyhületet találva mély vallásosságában s Övéinek és népeinek hálás és hűséges szeretetében!

*

Sorainkat Makainak szép alkalmi ódájával zárjuk be:

Glóriás asszonyunk! Patronánk! Erzsébet! Mérheterlen gyászba roskad a te néped! Vérvő tetemednél . . . sírva oda térdel: Tud meg Magyarország, anyádat vesztéd el!

Gyilkos tör döté le . . . Azt a szívet épen, A mely veled érzett, árva magyar népem! Mely szent vala nekünk, makulatlan, áldott, Mely szeretetével annyiszor megváltott!

Hótiszta Madonnánk! Tele néma búval Bolyongtál a földön töviskoszorúval!

S fekete felhőnek kullogott utánad Innen mifelőlünk egy-egy falka bánat.

S neked, óh anyánk, a magad gyásza mellett, Mások könyeit is letérlni kellett! De mikor a föld is reszketett alattunk: Mi azért szerető fiad maradtunk!

Keserű panaszt ma még a bánat elfojt, Nemcsak a te véred, a miénk is elfojt! Kezedbe liliomszál — fehére, mint te voltál: Templomunkba eztán így leszel új oltár.

S ha az égbe küldjük imánkat eztán: Rád akad az ott is s foganatja lesz tán! Véded ugy-e ott is, véded a te néped, Glóriás asszonyunk! Patronánk! Erzsébet!

A gyászszertartás.

A gyászszertartás lefolyása a hivatalosan megállapított program szerint:

Csütörtökön, 1898. évi szeptember hó 15-én, a néhai császárné és királyné Ő Felsőesét holttestének Bécsbe érkezésére kitűzött órát — esti tíz órát — megelőzőleg a nyugati pályaházban a fogadásra egybegyűltek: az első főudvarmester, szolgálattevő két palotahölgy, a helyőrség tisztjei és katonai tisztviselői, az udvari papság, a hazaszállított végett szükséges többi udvari kíséret és egy katonai disz-század zene nélkül.

Mihelyt a vonat megérkezett, udvari komornyikok és udvari inasok kiemelték a vasúti kocsi-ból a koporsót és a beszentelésre kijelölt, kápolnává alakított udvari terembe vitték.

A koporsót ravatalra helyezték, a testőrök és nemes apródok elfoglalták a számukra kijelölt állást, az udvartartás tagjai pedig a jobbra és balra felállított imaszámolyokba vonultak, aztán megtörtént a beszentelés.

Ennek megtörténtével a koporsót a halottas kocsi emelték. A menetben kocsin résztvevő személyek a számukra kijelölt kocsikba szálltak. A menet aztán megindult.

A menet a Mariahilf- és Babenbergi utcavonalokon végig, a köruton át a külső kapun vonult a várpalotába és katonai sorfal tartotta számára szabadon az utat.

Az őrségek, melyek mellett a menet elvonult, fegyverbe léptek és halkított módon végeztek a szabályszerű tisztelgést.

A papság és a menetbe be nem osztott többi személyek a legrövidebb uton a várpalotába kocsiztak, hogy még a menet megérkezése előtt oda érjenek.

Midőn a halottasmenet a várpalotában a nagyköveti lépcsőhöz megérkezett, mindnyájan a lépcső-csarnokba vonultak, hol az udvari és várpalotai lelkész, segédletével együtt, a legmagasabb holttestet várta.

A koporsót komornyikok és udvari inasok vitték fel a lépcső-csarnokba és megáldás befejeztével a templomba.

A ravatalra helyezett legmagasabb holttestnek ezután következő beszentelése és a koporsó két kulcsának néhai Ő Felsőesét főudvarmestere részéről az első főudvarmester kezébe való átadása után mindnyájan távoztak és a templom bezárattat.

Pénteken, szeptember 16-án, reggel nyolcz órakor, megelőző beszentelés után, kezdődik a

közönség bebecsátása néhai ő Felségének ravatalra zárt koporsóban kitett holttestéhez.

A templom és az oratóriumok, az imapadok feketével voltak bevonva, az oltárok fekete, keresztjelvényes posztóval leborítva, mely utóbbiak néhai ő Felségének czimerét viselték.

A körszökök megvilágított ravatal fekete posztóval s az a hely, a melyen a koporsó állott, aranyszöveffel volt letakarva, fölötté pedig fekete bársonymennyezet függött. A ravatalon, aranyrojtos fekete bársony vánkosokon, a császári és királyi korona, a főhercegi kalap, a csillagkeresztes rend jelvényei stb. voltak kitéve, továbbá egy pár fehér keztü és legyező.

A kitével ideje alatt testőrök állottak a ravatalnál díszsérnyen s papok, komornyikok, ajtónállók és udvari inasok a templom hajójában, kamarások és csillagkeresztes hölgyek pedig a titkos tanácsosi oratóriumban végezték imáikat. Délután öt óraker a közönség bebecsátása véget ért.

Szombaton, szeptember 17-én, újabb beszertelés után, a közönség reggeli nyolcz óratól déli tizenkét óráig újra bebecsátattott.

Mind a két napon 8 óratól 12-ig engesztelő szent misék mondattak valamennyi oltárnál és mind a két napon délelőtt 10 óraker, szeptember 16-án délután 5 óraker is, a közönség távozása után, az udvari énekkar a Miserere-t énekelte el.

12 óratól 1-ig a város templomainak tornyaiban a harangok meghuzattak.

Szombaton, szeptember hó 17-én, délután 4 óraker volt az ünnepélyes temetés. A koporsót komornyikok és udvari inasok emelték le a ravatalról és újabb beszertelés után vitték a svájezi udvarba a halottas kocsiira.

Miután a koporsó a kocsiira helyeztetett és még egyszer beszerteltetett, a halottas menet a templom harangjainak zugása közt megindult.

A menet a belső Burgtérben, Mihály- és József-tereken át, az Augustini és Tegethoff-utczákon végig vonult a kapuczinusokhoz a Neuer Markton.

Az ispotályok, papság, városi tanács, tartományi választmány, továbbá a miniszteriumok és központi hatóságok tanácsosai, valamint a négy udvari törzs hivatalnokai már előbb egybegyűltek az augusztiinus templomban, honnan rangsor tartása nélkül léptek a halottas menet elejére.

Jelentés tétvéen a halottas menet közeldéséről, az inkognitó már megérkezett legmagasabb és magas uraságok a templomba vonultak a meghatározott helyekre. Az udvartartás tagjai és a többi hivatott személyek már előbb megjelentek ugyanott.

A halottas kocsi a kapuczinusok templomának főkapujához érkezvén, a koporsót azonnal leemelték, a pontifikáló a papság élén fogadta s ezek előlépkedése mellett bevitték a templomba és a templom közepén felállított, égő gyertyáktól körülvett ravatalra helyezték. Néhai ő Felségének főudvarmestere, a két kamarás, valamint néhai ő Felségének főudvarmesternője és a két palotahölgy a ravatalig követték a koporsót s azután a számukra kijelölt helyekre vonultak.

Ezután következett az ünnepélyes beszertelés, mely után az udvari énekkar a Liberát énekelte. A koporsót aztán komornyikok és udvari inasok leemelték és a kapuczinus atyák halotti imái és fáklyás kísérete mellett a sírboltba vitték.

A pontifikáló elől ment a segédkező papsággal. Azután ő császári és apostoli királyi Felség, az első főudvarmester, néhai ő Felségének főudvarmestere és a két kamarás követték a koporsót a sírboltba. A testőrök, nemes apródek stb. a templomban maradtak.

Lent a sírboltban megtörtént az újabb beszertelés. Az imák végeztével az első főudvarmester átadta a kapuczinus atyák quadiánjának a legmagasabb holttest koporsója kulcsát, őrizetle ajánlta a legmagasabb holttestet s ezután a kíséret visszatért a sírboltból a templomba.

Miután ő Felsége a sírboltból visszatért, a legmagasabb udvar eltávozt a templomból honnan, azután a többi jelenlevők is távoztak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Gyásznapok.** Csáktornyan már a halálózás napján este 10 óraker értesült a közönség nagy része a hazát ért szerencsétlenségről és óriási veszteségről, mely általános megdöbbenést és lehangoltságot okozott. Másnap kitűzték a gyászlobogók: a

templom tornyára, a Zrinyivár tornyára, valamennyi középületre, tanintézetre, magánházakra; a főbb utcázok alig látható ház, melyen gyászszászlo ne lengene. A vidéken majdnem minden tornyra, középületre kitűzték a gyászlobogót. Közvetlenül a slayer határon fekvő Miksavár közönség templomának a tornyáról mind a négy világtáj felől négy gyászlobogó hirdeti a magyar nemzet mély gyászát. A zágrábi érsek elrendelte, hogy minden collegiumi és plébániai templomban e hó 17-én gyászistenisztelet tartassék és arra a polgári és katonai hatóságok, hivatalok sat. hívassanak meg. Amely községekben pedig a hívők nem szerethetnek a requiemről előzetes értesülést, az ilyen helyeken e hó 19-én, 20-án vagy 22-én tartandó meg a gyász-istenisztelet, melyről előző vasárnap (18-án) a hívők a templomban értesítendők. A requiemet megelőző két napon, valamint a requiem napján naponként kétszer az összes harangokkal harangozandó.

— **Gyászistenisztelet.** Csáktornyan a megboldogult királyasszony lelki üdvéért e hó 17-én d. e. 9 óraker tartott meg a gyászistenisztelet. Megjelentek azon: a dzsidás osztály tisztikara; az összes állami, közigazgatási- stb. bírák, tisztviselők, előjárók, az összes tanintézetek ifjusága és tanfűtele feketével bevont zászlaikkal, a tűzoltók gyászszal bevont zászlójukkal s a többi egyesület, nagyszámú közönség stb. A katonai tisztikar karján gyászövevel a tisztviselői kar s a közönség, valamint a tanuló ifjuság fekete ruhában, gyászjelvényvel vettek részt az isteniszteleten. A ferencziek temploma, valamint a templom szentélyében felállított katalak a nagy gyászhoz méltóan fel volt díszítve. A gyászmisénél Horváth Lajos exprovincialis guardian pontifikált, a katalakot a czehek válszalagos tagjai vették körül égő gyertyákkal. A khoruson az állami tanítóképző-intézet növendékei gyászmise-énekeket énekeltek. A villamvilágítási társulat utczai lámpái gyászfátyollal voltak bevonva. Az üzletek zárva. A mise végeztével a tanulóifjuság az egyes tanintézetekbe vonult iskolai gyászünnepség tartása czéljából. Az állami tanítóképző-intézetben Tömör Boldizsár tanár szívet megindító alkalmi gyászbeszertel tartott, Magyar Gyula IV. éves tanító-növendék Makai Emilnek megható alkalmi ódját szavallta, az ifjuság énekkara az »Isten áldd meg a magyart« élénklésével fejezte be a nemzeti gyászünnepélyt. Az állami polgári iskolában Szakonyi Géza tanár megható szavakkal méltatta a nemzet gyászát. A községi népiszkolában pedig minden osztályban külön emlékeztet meg az egyes osztálytanitók tanulóik előtt a hazát ért gyászszertől.

— **A vármegye gyásza.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága dr. Jankovich László gróf főispán elnöksége alatt nagyszámú bizottsági tag jelenlétében hétfőn tartotta volna meg rendes közgyűlést. A főispán háromnegyed tíz óraker mélyen megható hangon a közgyűlésre a következő szavakkal nyitotta meg: Azon lesújtó hírre, mely fenéges királynének haláláról mindnyájunkat fájdalommal érint, indítványozom, hogy a törvényhatóság tagjai a római katolikus templomba gyászisteni szteleten részt vegyenek. Az indítvány a legnagyobb bánaterzettel találkozván, a bizottság összes tagjai isteniszteletre vonultak, melyet Balaton József apátplébános a káplánok segédletével végzett. Az istenisztelet után, melyen a város egész közönsége részt vett, a gyűlés újból megnyitásával az országot ért nagy csapást közöl miniszteri leirat olvastatott fel, melyet a közgyűlés szomorú tudomásul vesz, a gyásznak fájdalmas kifejezését jegyzőkönyvbe iktatja és azt ő Felsége magas számolyához juttatja; a nagy halott ravatalára koszort helyez s a temetésen a főispán,

alispán, Balaton József, Battyány József gróf és Bogyai István állt magát képviselteti. Barca László emelkedett hangon emlékbeszéd kapcsán a gyász kifejezésének módozatai iránt tett indítványt. Hátky Kálmán indítványára pedig a közgyűlést e nagy halott tetemeinek örök nyugalomra helyezéseig elnapolták.

— **Perlakon** a hivatalos requiem Erzsébet királyné ő Felségeért folyó hó 17-én tartott meg. Résztvettek ezen az összes hivatalok, egyletek. Az isteniszteleten alkalmi vegyeskar énekel. Részt vett ezen az áll. iskola is gyászbá vont lobogói alatt, de külön az iskolai requiem folyó hó 21-én lesz, ezután tartatik a gyászünnepély. A gyászbeszertel Chityil Pál áll. tanító tartja.

— **Gróf Festetics Jenő** ur e hó 16-án d. u. 1 óraker a gyorsvonattal Csáktornyáról Pragerhof felé elutazott.

— **Eljegyzés.** Lapunk kiadójának nővérét Strausz Hermina kisasszonyt eljegyezte Fried Mihály Pécsről.

— **A csendőrség köréből.** Szöcs Mihály zala-egerszegi csendőrszázados mult héten Alsó-Domboron időzött, ahol hivatalos látogatást teljesített a csendőrségnél. — Horváth József csáktornyai csendőr ugyanazon minőségben Perlakra helyeztetett át.

— **A Csáktornyan állomásozó** dzsidásosztály 2 havi távollét után e hó 16-án a délutáni órákban a Horvátországban tartott nagyhadyakorlatokról visszaérkezett.

— **Halálózás.** Velláncsics Jánosné, szül. Terbócz Ceczilia, pósta- és táviró felügyelő neje e hó 12-én Sopronban, életének 48-ik évében elhunyt. A megboldogult muraközi születésű, néhai Terbócz György csáktornyai kir. törvényszéki bíró leánya volt. Áldás és béke porain!

— **Beiktatás.** Dr. Schwarcz Mórt, a helybeli rabbi fiát, kit nemrég választottak meg Győrölt főrabbinak, e hó 13-án nagy ünnepségek között iktattak be új állásába. A beiktató ünnepélyen az új rabbi szülői is jelen voltak. A beiktatás, — melyről külön tudósítást kaptunk — igen megható és szép volt. Az országos gyászszert közleményeire való tekintetből, a tudósítást egész terjedelmében csak a jövő számunkban hozhatjuk.

— **Halálózás.** Kayser Lajos grófi titkár és családját súlyos csapás érte. Kedves jó fia Gyula 3-ik gymnasiumi tanuló, 13 éves korában e hó 13-án hosszas betegkedés után elhunyt. A boldogult hiült tetemei 14-én d. u. 4 óraker szenteltettek be s a csáktornyai temetőben tetettek örök nyugalomra. Béke lengjek porai fölött!

— **Gazdasági tanszék.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 8556/98-ik elnöki számú rendeletével a csáktornyai állami tanítóképző-intézetnél gazdasági tanszékét szerveztet s arra a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur jelölése alapján Berger Károly gazdasági szaktanárt nevezte ki, illetőleg osztotta be.

— **Figyelmzettünk** a lapunk mai számában megjelent »Nemzeti Balasethbiztosító« című hirdetésre.

Minden egyéb értesítés helyett:

STRAUSZ HERMINA

Arad

FRIED MIHÁLY

Pécs

jegyesek.

Felölés szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broj: koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.



Smrt kraljice Jalžabete.

Ve se plaćite ljudi, ako imate suze! Vumrla je kraljica! Vmorili su nju, Magjarske zemlje najbolšu mater. angjela čuvara, koja nam je vu naših stiskoćah naše ufanje, vu lepih i dobrih vremenah naša gizdost bila. Zgubili smo ju; tam leži mrtva, srce joj je prebol jeden nori, bez srca človek.

I misel sama je strahovita, da smo našu kraljicu, svijuh nas najbolšu mater zgubiti morali, pak da je ona, — koja nikomu nikaj nije zakrivila, svakomu samo dobro učinila, morala od jednoga, strahovitoga človeka vmorjena biti.

Vu velikoj našoj tugi i nesreći na Njega mislimo, na kralja našega, na tovaruša, koga je najbolje pogodila ova velika nesreća!

Neznamo nikaj delati, samo se plakati i Boga moliti! Molite se ljudi Gospodinu Bogu, da naj daje Njegovomu Veličanstvu kralju i svim nam jakost, da bude On i, da budemo i mi mogli veliku našu nesreću s trpljivostjumu podnesti.

Vu dalekih zemljah, tudji ljudi, svi se s nami plaćuju nad smrtjumu najplemeniteše ženske! Nema sela, varaša, hiže, človeka vu celim orsagu, koj se nebi plakal i žalostil.

Naj bude tak blagoslovljena i sveta uspomena Njejna, kak je istinita i nigdar neminuća ljubav celoga naroda prama Njoj! — Naj bude tak! I tak bude naveke!

Smrt kraljice se je ovak pripetila:

Kraljica Elizabeta je vu Švajcarskoj putovala. Vu varašu Gentu se je hotela na parobrod (ladju) sestil 10-ga o. m. v sobotu po poldne ob 1 vuri. Gda je pešice prama parobrodu išla, jeden človek je pred kraljicu skočil i Njoj s jednom špičastom željezom vu prsa vudril. Kraljica se je taki zrušila, ali potlam k sebi došla. S pomoćjumu grofice Sztáray i jednoga podvornika, koji su s njom bili, je do ladje došla, gde je na novo omedlela i više k sebi nije

došla. Odesli su ju vu gostionu, gde su joj dva doktori pomoć pružili, ali je okolo 3 vure izpustila dušu. Redovnik, koga su k smrtnoj postelji pozvali, je samo blagoslov mogel dati na kraljicu i molil za nju. Doktori su konstatavali, da je ubojica prebol pluća i srce kraljice.

Vmoritelj hotel je pobeći po svojem zločinu, ali su ga vlovili i sudu predali. Ime mu je Luccheni, 25 let je star,

vu Parizu se je narodil iz talianske familije. Vmoritelj nije tajil svoj strahoviti čin i rekel je, da spada med ono družtvo, koji se anarhisti zoveju i kojim je cilj kralje i velikaše vubijati. Povedal je sudu, da je hotel jednoga hercega vmoriti, ali nije mogel do njega doći, pak gda je zeznal, da je naša kraljica takaj vu Genfu, nju si je zebrał za svoj strašen čin.

Svi cesari, kralji i drugi vladari, pak takaj i sveti rimski otac papa su telegraferali Njegovomu Veličanstvu kralju, da izraziju svoj žalostni sućut. Vu orsaćkom spravišću i vu magnatskoj hiži su predsedniki s žalostnimi govori predstavili ablegatom žalostni dogodjaj.

Mrtvo telo kraljice su vu dve rake deli, iz na Beča poslani posebni dvorski vlak deli i vu Beč odpeljali. Mrtvo telo došlo je v četertek vu noći vu Beč. Vu petek i sobotu je mrtvu kraljicu ljudstvo slobodno pogledalo.

Njegovomu Veličanstvu kralju su vu Schönbrunu (poljg Beča) javili strahoviti dogodjaj. Gda je zeznal, kaj se je pripetilo, žalostnim glasom rekel je: To je najstrahoviteše, kaj se je pripetiti moglo! Kak su mogli onu žensku vmoriti, koja vu svojem življenju nikoga nije zbantovala i svigdar samo dobro učinila!

Po mrtvo telo Njegove Veličastenosti je posebni vlak 15-ga na večer odišlo iz Beča vu Genf. Na vlaku su bili Auerspreg Jožef herceg kr. komornik, kakti cesarski i kraljevski



komišar, Mader dvorski činovnik i više dvorskih podvornikova. Drugi komišar Njegovoga Veličanstva kralja herceg Hohenlohe Klodig se je na meji pri Buchs stacionu sel na dvorski vlak. Mrtvo telo je iz Švajcarske preok Feldkirch, Sv. Anton, Bregenz, Salzburg, Wels, Linz i St. Pölten došlo u Beč. U svih mestih, gde je ovaj žalostni vlak preok išel, zvonilo se sa svimi zvonima, a gde je vojništvo, jedna kompanija je zastvom stala u paradi.

Ministarpredsednik Bánffy 13-ga o. m. odlazil je u Beč i u Schönbrunn, gde vezda kralj stanuje, od strani magjarskih ministarova izrazil je žalost i sućut. Ministerpredsednik ostal je pol vure dugo pri kralju.

Po celim orsagu sabiraju podare za spomenik, koju hoćuju postaviti za spomen kraljice. Prvih danova sabralo se je u Budapeštu više kak 100.000 forintova za ovaj cilj.

Vu subotu, kakli na dan pogreba kraljice su sve škole zaprte bile. Vu vekših varaših su i štacune zaprli.

Njegovo Veličanstvo kralj od subote do torka nije svoju sobu ostavil i od velike žalosti vngovo se plakal. Vu torak je prvi sa dvema kćerkama Gizellom i Maria Valeriom u schönburgskom vrtu šetat išel. — Svet niti ne misli, kak smo se mi dva radi imeli. Ovu izvanrednu žensku hoćem na izvanredni način počastiti! — rekel je kralj.

Smrt kraljice.

Srce nam boli, da smo zgubili onu dušu, koja je puna bila radosti prama svakomu.

Zuhko se plaće narod, da je zgubil tak znenada svoju kraljicu, koja je obramba, zavetnica bila svakoga siromaka, koja je samo blagoslova delila svojom rukom.

Kaj je dakle ufanje? . . . Sopot, koja se na najmanjši slap razširi.

To je dakle strašep konec našemu ufanju! . . . Zaufanosti, koja je našu lepu domovinu na novo podigla, koja nam mudroga, ljubeznoga oca, kralja dala . . . To je konec . . .

Ali, jeli se mogel najti tak nećemurni človek, koj se je ufal svoju ruku ždići, da Nju vmori? . . . da toga grozovitoga čina napravi . . .

Gdo bi si mislil, da, tak dobra duša mora žertva biti jednoga grozovitoga čina.

Ođputovala si Ti v tvoju novu, lepu nebesku domovinu, a ostavila nas tužne siromake ovdi! . . .

Obrni Tvoje milosrdne oči iz neba na nas! Poglej iz neba doli žalost tvoga naroda, koj za Tebe toći suze, proši za nas blagoslova, koji za Tobom javkamo, koji sad bez matera vićemo:

Patrona Hungariae, Ora Pri Nobis!
(Patrona Magjarske moli za nas!)

Vmorili su kraljicu! Ovaj glas je šumel po celim orsagu po čeli Europi. Narod nije hotel veruvati, ali telegram je osvedočil istinitost ovih rećih. Svaki se čudi, kak se to moglo dogoditi, da je kraljicu iz nenada mogel taj nećemurni ubojnik vmoriti. Njegino Veličanstvo, Elizabeta kraljica je par danova se zdržavala vu Švajcarskoj i v Caix zvonom varašu je stanovala. V petek je preok v Genf došla i ravno je hotela ostaviti Genf varašu, da se ta nesreća dogodila. Njegino

Veličanstvo je samo jedan dvorjanik i jedna podvorkinja pratila, drugi pratnjaki su već opoldan s vlakom ođputovali v Caux varaš. Kad bi se već približavala k postaji paroladje, najedenput se metnul jeden človek na nju i v prsa ju je s jednim ostrim, špićastim rasputjum vpićil. Njegino Veličanstvo je doli opalo, ali se je to tak naglo dogodilo, da su pratniki pravo ne zeli v pamet, kaj je taj nećemurnjak vćinil, pak su njoj pomogli se stati. Njegino Veličanstvo, koju ljudi nisu prepoznali, na rukah svojih pratnikov je išla na paroladju. Kapitan paroladje nju je prepoznal, pak da je videl, da je kraljici zlo, nije hotel ladnju ođpustiti, ali pratniki su mu rekli, da samo naj ođpusti ladju. Kapitan, koj dogodjaja na putu nije zpazil, je nato ođpustil ladju. Kada su izkapćili opravu kraljice i malo, komaj jeden centimeter veliku ranu na prsah su konstatirali, z koje su komaj dve, tri kaplice krvi došle. Na jeden kratki čas je Njegino Veličanstvo k sebi došlo i nato je kapitan paroladju nazaj obrnul. Ođmah su kraljicu na jednu noseću postelju deli i nesli v onu gostionu, v kojoj je stanovala jeden dan. Zabadava su se mućili doktori, već su ju ne mogli k sebi dobiti. Doktor je samo žalostno smrt moral konstatirati.

Zabadava! Subotu po poldan ob 3 vuri je Njegino Veličanstvo zdehnulo dušu. Posle konstatiranje su se svi na kolena metnuli i Boga molili.

A gdo je bil taj nećemurni človek?

Zove se Lucchenin. V Parisu je rodjen i taljanski zidarski težak je. Vezda je brez dela bil i anarchist. Već pred par dnevi se klatil s jednim starcom po Genf varašu. V petek je osobito uvek za kraljicom hodil, koja je vu više mestih kupovala stvari. Subotu rano v jutro je v leš stal i zapazil, da kraljicina komorna z gostionice na postaju paroladje ide. Misil je, da kraljica ōnde na šelju se vozila na paroladji. Dakle sad je blizo postaje za drevje stal na leš. Na kratkoma je došla kraljica s komornum i slugum svojim. Najedenput skoći k kraljici i svoga oštrogga raspolja, kojega je v rukavu imel skritoga, njoj na 8 centimetrov gluboka poleg srca v prsa vpićil i za tem pobegel proti jedni šumi, da se skrjuje. Kaj se sad s Njeginom Veličanstvom dogodilo, već znamo.

Dva fiakeri, koji su poleg postaje stali, su vidli, da je gospa, koja njim nije poznata bila, doli opala, su ođmah za njim bežali, i njega na kratkoma vlovili. Ođmah su ga prek dali redarstvu. Pri redarstvu je valoval svoj grozoviti čin. Kad su ga pitali, zakaj je to vćinil, rekel je, da je bez dela anarchist (tojest takov nećemurnjak, koj prisegu dene, da do ovo ili ono vreme jednu ali drugu visoku peršonu vmori) i da za to je došel v Genf da Henrik hercega s Orleansa vmori. Ali do njega je ne mogel, pak je vu tem toga čital iz novine, da bude Elizabeta kraljica vu Genf došla. Tak je onda nju vmoril.

Ubojicu su ođmah zaprli i ostru izragu podignuli.

Njegovomu Veličanstvu kralju su ođmah na znanje dali nesreću, i on se duboko stepel, moral se na stolec sestiti, veleć: Dokončanost od ničesa me nepomiluje natim svetu. Malo za tem pak dalje reće:

— Nerazumno, kak je mogel bantuvati jeden človek ovu žensku, koja v celim svojim životu nikomu nije škodila, samo dobro vćinila!

Njegino Veličanstvo su v Genfu onda balzamuvali, oblekli v črnu svilnu opravu i zaprli v raku. Po obrazu niti najmenjšega znaka muke nije poznati. V četertek na večer su ju v Beč dopeljali, gde je raku do subote svaki mogel poglednuti. V subotu po popoldan ob 4. vuri su ju zakopali.

*

Vu Čakovcu su vre on den na večer, gda su kraljicu vmorili, glas dobili od te velike nesreće, koja je med občinstvom veliku žalost zrokovala. Drugi den su se na cirkvi, na starim gradu, na svijuh orsaćkih, varmegjinskih i občinskih uredah, školah i na drugih stanjah črne zastave vijale. Vu glavnih vulicah skoro nema hiže, na kojih nebi zastava bila. I vu drugih mestih naše okolice su na turnu ili občinskoj hiži zastave. Vu Mikšavaru na meji naše domovine izturna četiri zastave daju na znanje veliki zgubićek i veliku nesreću, koja je našega orsaga dostigla. Zagrebački nadbiškup ođredil je, da se vu svaki cirkvi 17-ga, ili 19-, ili 20-, ili 22-ga requiem obslužava. Pred requiemom 2 dni predi i na den requiama se mora dvaput na dan svemi zvoniti zvoniti.

Vu Čakovcu su 17-ga o. m. obdržali veliki requiem za dušu pokojne kraljice. Na requiemu nazoćni su bili vojnićki častniki, sudci, činovniki, školska deca s navučitelji i ognjogasci sa zastavami i vngoi drugi. Cirkva i na sredini cirkve stojećá raka za liberu bila je lépo i žalostno okinćena. Mešu je V. g. Horváth Lajos exprovincialis quadrian služil, okoilo rake su čehi s duplerami stali. Na korusu su dijaki učiteljske škole (preparandije) popěvali. Lampaši vu vulicah bili su vu črnini, a štacuni zaprli. Po requiemu su dijaki nazaj vu škole ođišli, gde su se žalostne svećanosti obdržale.

KAJ JE NOVOGA?

Zgoreta devojka.

V Ceglědu je poleg nepazljivosti nesrećno shodila Ragály Andraša 28 let stara Jilianna zvana kći. Lampaša je hotela vužgati, ali tak nepazljivo, da se je petriol vužgal i njezina oprava je najedenput v jednim plamnu postala. Tělo njezino se tak speklo, da za dva dana je med velikimi mukami vmrla.

Žrtva naglosti.

V Kopacselu je nagle srditosti postal žrtva jeden siromak človek. Tak se dogodilo, da Csótáné zvane žene dećec se na dvoru igral s drugimi pajdaši. Žena je ravno z pola došla dimo, i naglo se razsrdila, kad je vidla, da se sin njezin igra. Zvala ga, ali dećec poleg igre nije čul glas svoje matere. Nato se Csótáné jako razsrdila. Zgrabila je jednu blanju, i svojom punum jakostjum ju je hitila med decu. Vu ovoj minuti na svoju nesreću je stupil na dvor jeden Popuca Mitrú zvani težak, koga je leteća blanja ravno po sluhu dostigla. Nesrećni človek je s grozovitom vikom opal doli. Domaći su zvan sebe bežali po doktora, koj je omedljenoga človeka ođmah počel vraćiti. Ali siromak človek nebude živ ostal. Proti ženi su ostru izragu podigli.

Nesreća.

Iz Érsekujvara nam sledeće pišeju: Prošli tizeden je pohodila jedna pajdašica Décsi zvanoga naučitelja 15 let staru kćer, da se kupat ideju. Mati je naprej poslala devojke, veleć njim, da taki i ona dojde za njimi. Devojke su i odišle napre v reku Nyitra, jer su obedve izvrstno znale plavati. Na svoju nesreću je vu jeden forgač zašla, gde se i vtopila. Za pol vure su joj mrtvo telo našli. Odmah su to redarstvu javili, i ono je mervto telo na kočiju metnulo, i dimo spravilo. V ovim hipu je došla mati, koja od nesreće još ništ nije znala. Kad su njoj pak to naznanje dali, od prestrašenja je skup opala i omedlela. Vu tem vremenu je kočija već pred učiteljevu hižu došla. Décsi učitelj, koj je ravno novine čital, je široko gledal, kad jeden redarnik s ovimi reči stupi pred njega: »Mrtvo telo smo donesli.« »Znam, ne sem?« pita osupnjeno učitelj. «Je sem», je bil odgovor i samo onda je previdel učitelj taj žalostni dogodjaj.

Biki su ga zgazili.

V Szarvasu je Rác György zvani dečec čez planjke gledal, kak se občinski biki trkaju jeden s drugim po dvorištu. Najedenput su dva do ono mesto došli, gde je dečec lukal. Plot se podrl i pod sebe je zakopal dečeca. A biki pak su ta bežali i vutem toga su dečeca pod plotom tak zgazili, da su ga stražari na pol mrtvog potegnuli iz pod plota.

Žrtva nebrzižljivosti.

Nemes Sándor s Gellénháza zvane občine je svoje jedno leto staru pucku na brigu svoje 7 let stare pucke dal. Deca su se za škednjom poleg jedne pol meter pol meter gluboke mlake igrala. Vekšna pucka nije dosta pazila na malu sestru, ova se je pak tak dugo vlačila, dok se v mlaku posmeknula. Sestra je još vu vremenu zela v pamet nesreću, za njom je skočila, ali 7 let bila stara, nije imala jakost, da bi ju mogla vun potegnuti. Nato se jako počela plakati i roditelji, koji su v škednju delali, odmah su nesreću čutili, tam bežali i nesrečno dete potegnuli iz vode. Ali doklam su ga v hižu donesli, na rukah svojih roditeljah je vumrlo.

Serčeno gošćenje.

Lajos Jozsef barbirski pomoćnik iz Szabadke je v susednu Ludaš zvanu občinu se išel zabavljat. Odmah v početka su ga dečki z Ludaša tak nabuhali, da vezda na pol mrtvev leži i teško bude živ ostal. Zmed gjergjernih ovih dečkov su već više spolovili. Siromak barbirski pomoćnik bude teško išel više se zabavljat v Ludaš.

Vojnik i „cibik“.

Dva mirni i tihi soldati iz 37-oga regimenta su mirno pili svoju pitvinu v jedni krčmi vu Nagy-Váradu. Najedenput se stane od susednoga stola jeden Mojsza Mikloš zvani razvuzdani kućijaš i s dvemi svojemi pajdaši je počel dražiti soldate. Soldati su vidli, da s pijanemi ljudi imaju posla, mirno se jim hoteli vugnuti, ali na to su se pijanci na nje metnuli i jednomu su spuknuli bajoneta, pak ga na ruki ranili, a drugomu pak, imenom Karcsu Mihályu v hrbet vpicili. Bajonet je ua 10 centimetrov gluboko išel v hrbet i vojnika teško ranil. Za tem, kak da bi posla svojega najbolje zvršil, s krvavim bajonetom i velikom larmom je išel

po vulici. Ali suprot je došel jeden redarnik, koj je sve tri redarstvu pratil. Tam su zeznali, kaj je nevaljanec včinił i odmah su sve tri zatvorili. Soldate su pak v špital odnesli. Rana Karcsuva je velika i teško da bi živ ostal.

Zadnji list v Ameriku.

V Zemlěn varmegijskoj Detri zvanog občini zapašćena od sinov svojeh, siromaško živela je Kastilnik Maria zvana 50 let stara ženska. Deca su joj već prije vu Ameriku odvándrala i zapašćena mati je svojom 15 let starom kćerjom s poljskoga dela živela. Vnogi put je zvala dimo svoje sine, da bi pod stare svoje dane imela zavetka, ali oni nisu došli. Prošle dane je još jednoga dala pisati; toga je v jutro na poštu dala i za tem s kćerjom na polje išla delat. Na polju nju je viher pograbil i ona se dimo žurila. Poleg sela je strela doli vudrila i ona se mrtva skup zrušila. Levi obraz i lasi su se njoj do kraja spekli, a rubec na glavi pak na komade zraztrgel. Čudnovato, da se kćeri koja je čisto za njom išla, se nikaj nije pripetilo. Žensku su v selo odnesli, a sinom su posle materinoga lista drugoga poslali, v kojem su napisali njim, da nega već, gdo bi nje dimo zval. Vdovica je zvan 15 let stare kćeri još jedno 8 let staro dete ostavila.

Zlate pilule.

V Gyöngyösu se dogodil sledeći smešni slučaj: V tamošnju jednu gostionu se nastanil jeden bečki putnik. Putnik se je v noći zabavljal i samo proti zorji išel na počinek. Zabava mu je naškodila, i zaludec ga počel boleti tak, da je doktora dal zvati. Doktor, jer je beteg ne bil tak pogibeljen, prepisal mu je pilule. Svaku vuru naj zeme jednu nutri i da bi obečal, da ga jutro pohodi, je odišel. Pilule su ma na kratkoma donesli i betežniku posle prvo je puno leškeše postalo. Sveču si je vgasil, da zaspi; vraćtvu pak je v jednu kištu del. Za malo vrēme je opet počel čutiti bol i nutri zel vraćtvu. Pilula mu je jako počela drapat i grgu, strašno je tvrda bila. Posle četvrte zrne pak ga takva bol pograbila, da je putnik odmah postal po doktora. »Strašno je Njivo vraćtvu! Mislim, da su me ogiftali. Strašne muke imam!«

— Nemoguć, vraćtvu je moralo hasnavati. Sigurno ne ste po zapovedi vzeli nutri.

— Četiri je, ali više sem ne mogel.

— Neste mogli? Pak morate više zeti, ako hoćete ozdraviti.

Gde su pilule?

— Ovdı v kišti.

Doktor pogledne kištu, i vidi, da pilule nisu doteknjene.

— Nesrećni človek, im ste vi ne više, samo jednu zeli.

— Četiri, gospon doktor!

— Eh! Ni mi je volja se šaliti. Ovdı je: samo jedna zrna fali.

— Čudnovito! Onda sem gombe za rubaču pogutnul mesto pilule. Posle toga je doktor previziteral betežnika i konstataral, da tešku operaciju moraju na njim včiniti, ako hoće živ ostati. S najbližim vlakom su ga v Budimpeštu v kliniku poslali, da opereraju i da mu gombe iz čreva vunzemeju.

Kovačeva olovka.

Jeden pošten magjarski kovač, koj je lepe mašine znal delati, je na audenciji bil pri kralju Ferencz Józsefu, da se mu zahvali za premiju, koju je od Njegovoga Veličanstva dobil. Na audenciji je mešter

potegnul iz žepa slike Njegovoga i Njezinu Veličanstva i veli:

— Veličanstvo, ja bi jošte imel jednu prošnju. Dozvolili bi na ove fotografije ime svoje i kraljice podpisati.

Kralj se nasmejaj i pita, zakaj bi to on nugal?

— Ako vmerjem, križeca moram nazaj dati. Ali ja bi rad svoji obitelji od onoga uspomena ostaviti, da sem bil pri kralju.

Ali kraljice sada nije ovdı.

— Onda pak naj podpišeju Veličanstvo svoje ime.

— Ali vezda ravno nemam pero ovdı, da bi se mogel podpisati.

— Imam ja olovku, odgovori majster i prek daje kralju ošpičenu olovku.

Kad je kralj podpisal svoje ime i majster si je kipe v žep del, je pomešano počel se skašlovati.

— Želite jošće kaj? pita kralj.

— Je, Veličanstvo! olovku moju!

Dobre žepne i stēne vure za fal cenu moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurararu* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravek za fal cenu.

Na majkinom grobu.

Mirko i njegovi roditelji živili su na svojem dobru vu nekoj rodnoj, lepoj krajini naše mile domovine. Majka je bila dugo vremena boležljiva, ter se je i činilo, da bu se joj približaval na vredu zadnja vura svoga vremenitoga žitka. Znal je to dobro mali Mirko, pak zalo je i bil navēk žalosten, kad je poljeg betežne majke sedel. Ne znam sam, kak je to bilo, da mu je majka bila mnogo dražja od oca; prem da ga je majka već puta karala i kaštigala. Vrede se izpunı domišljanje — Mirkova majka je vumerla.

Serđce bi ti puklo od žalosti, kad bi videl maloga Mirku, plaćucega uz mertvački les primile majke. Sada nastane tužna doba za Mirku, nigdo ga ne miluje, nigdo ne kušne. Žalostno!

Leto zatim oženi se otec opet, ter mali Mirko dostane maćahu, ka ga ravno nije milovala, nego za vsaku malu grešku karala i oštro kaštigovala. Već puta potužil se je Mirko otcu, ali to vse nikaj nije hasnilo. Zato si Mirko nakani i odluči, ter iz stana pobegne.

Bila je ljuta zima. Snēg je padal gusto. Mali Mirko lahko opravan, udaljiva se iz sela proti cintoru. Plaćuč beži siromak kak bolje more. Najednoć se zastavi, ter se hiti na kolena i moli se Bogu ovako:

Mili Bože! čuvaj i brani me i pokaži mi put na grob moje drage majke. Rado bi ju videl i njoj se potužil.

Tak još već tuži nebogo dete, potom prestane, pak beži opet dalje. Za pol vure dostigne na cintor od zime derhčec, leže na majkin grob i počne ovako tužiti:

Draga majka! stani se iz tvoje hladne postelje, ter hodi k stanu; jedna druga majka je pri nas, ka me ne ljubi, nego me uvēk kara i kaštiguje. Hodi dimo i prognaj ju, drugač se već neću povernuti k domu.

Majka ništ ne odgovori.

Mirko je javkal od zime, i od tuge za milom majkom. Plakal se je još dugo časa, dokle pak na grobu i zaspi.

Ravno onda, kad je mali Mirko spal, bil je još nēgdo na cintoru. Neki gospodin, imenom Dobrić, dovozil se je ravno bil iz

daleka. Dojduc dimo za pervu dužnost si je deržal pohoditi grob svojih dragih roditeljov. Ali pokedob da je kesno došel, zato i dostigne noči na cintor. Išćeci roditeljov grob, začuje težko dihanje, napervo ga popade strah, ali pak projde, da vidi kaj je. Najde maloga Mirku spavajučega. Miloval je siromašno dete, zdigne ga i odnese na svoja kola, ka su uz cintorska vrata čekala. Sveršeć svoju molitvu na grobu milih roditeljov, sede na kola i odpelja se dimo.

Pred vsim moram spomenuti, da je bil Dobrič bogat i plemenit clovek. Detce nije imal, kaj ga je najveć bolilo. Ali to je bila najveća radost za njegovoga brata, ar on je imal po smerti Dobričevoj vse njegovo imanje dočekati.

Dojduc dimo, položi Dobrič dete na postelju; ar se je bojal, da mu obeteža.

Drugi dan dozove dete pred se, ter je začne izpitavati, čij je, gdo su mu roditelji i gde stanuje? Mirku mu nije znal povedati ime svoga otca, nego reče navěk: Ja sam majkin sin!

Dobrič si nakani kod sebe ga zaderžati, ali razgovaral ga je od toga njegov brat.

Dobriču se je dopalo siromašno dete, ter si nakani vsakojacki si ga zaderžati pri sebi. —

Lépo je bilo sada malomu Mirki vu stanu Dobričevom. Šetal se je kak mali grofić, a kad je malo odrasel, dal ga je vučiti po nékom učitelju vu vsih potrebnih strukah. Vse bi to bilo lépo za Mirku, da ga merzko ne bi gledal novi nerodjeni stric.

Izpočetka plakal se je mali Mirko, ter mu se je zagrozil, da bu ga otužil pri majki.

Na jednoć se nekaj dogodi, kaj je bilo za našega Mirku nesrećno. Dobrič obeteža, ter za kratko vreme i vumre.

Siromak Mirko zgubeć tu zadnju podporu, stal je sam vu svétu. Učitelj mu projde, ar ga stric nije hotel plaćati. Vskim danom se je pokazivala Mirki Božica nevolja vu pravom svojem kipu. Stric gledal je Mirku, kak nekaj nepotrebno ga stanu.

Dobrič je bil nakanjen pervlje još za vlašje dete zeti mladoga Mirku, ali buduć da ga je njegov brat uvěk razgovaral od toga, odvlačil je i on od denes do zutra, dokle pak ne umre, i onda bilo je prekesno.

Jednoć zagreši mali Mirko nekaj nezato; to razljuti strica, komu je i onako bil Mirko terh vu oku, ter ga pretira iz stana. Sunce se je nagnulo k zahodu. Nebo bilo je vedro.

Mirku ide češtom i vas zaplakan projde vu cintor i hiti se na grob. Vas oslaben, jer dva dni ne okuseć ni mervice, počne se ovako majki tužiti: Mila majka pomoz mi sada; ar drugać budem poginul. Ne znam kam da se krenem; dimo ne znam, pomoz mi! To zrećeć, počne se gorko plakati, dokle na potle na grobu ne zaspi na — vėke.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árák. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frtlól	frtlig
Buza	Pšenica	8 35	—
Zab	Zob	5 50	—
Rozs	Hrz	6 00	— 6 50
Kukoricza uj	Kuruza nova	5 15	—
» » ó	» stara	—	—
Árpa	Ječmen	5 50	—
Fehér bab uj	Grah beli	6 50	—
Sárga » »	» žuti	5 25	—
Vegyés » »	» změšan	5 20	—
Lenmag	Len	8 00	—
Bükköny	Grahorka	5 50	—

Nyilttér*)

E rovat alatt közlöttékért sem alkálí, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendeltek. — fekete, fehér és szines, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstaár és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstaforduktálval** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó



KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

MINT NYALKA OLDÓ SZER

ugy magában mint meleg tejfel vegyítve
KÖHÖGÉSNÉL, REKEDTSÉGNÉL.

TÜDŐHURUTNÁL stb.

legjobb gyógyszerrel ajánlatik
**NEHÉZEN EMÉSZTŐ, GYOMOR-
HURUTNÁL KITÜNŐ HATÁSA VAN!**

Kapható:

T O D O R R. czégnél.

4439. tk. 1898.

H I R D E T M É N Y.

Gyümölcshegy, Morzsahegy, Alsó-Zebanecz község valamint a Felső-Zebaneczi hegyközségek telekkönyvei birtokszabályozás következtében átalakított és azzal egyidejűleg a azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a Hkjegyzőkönyvi bejegyzések helyesítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ször hogy mindazok kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a.) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b.) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1899. évi márczius hó 25. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelle után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2-ször hogy mindazok a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak esetében ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak — írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt vagyis 1899. évi márczius hó 25-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelle után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-szor hogy mind azok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1899. évi márczius hó 25. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakítás-kor közbe jött téves bevezetésből származó bármennyű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján, és csak azidőközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okmányokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járábiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornyan, 1898. szeptember hó 12.

Kollárits

kir. aljárásbíró.



4004/III. 1898.

Arverési hirdmény.

A perlaki kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vidovics István katori lakosnak kk. Virgei András képviselőtében özv. Virgei Istvánné szül. Dobranszki Anna katori lakos elleni 16 frt 40 kr. tőke, ennek 1898. június 2-től járó 5% kamatai 5 frt 70 kr és 11 frt 20 kr. eddigi ugy a 6 frt 80 kr. ezuttal megállapított költség erejéig a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. bíróság) területén fekvő s

a katori 4186. szljkyben 225. hrsz. a foglalt 23. néps. sz. ház 168 frt.

a katori 4186 szljkyben 1989. hrsz. a foglalt szántórét 95 frt.

a katori 4186. szljkyben 3379. hrsz. a foglalt rét 71 frt.

a katori 4186. szljkyben 6757 hrsz. a foglalt szántó 50 frt

kikiáltási ár mint becsárban az 1881. évi LX. t.-cz. 156 §-a alapján egészben az

**1898. évi szept. hó 30. napján
d. e. 10 órakor**

Kator község házánál megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételár 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alóírt tkvi hatóságnál és Domásinecz és Dekánovecz községek előljárásiánál megtekinthetők.

Az árverés elrendelése a fent említett tkvkekben feljegyzendő.

Felperesi ügyvéd költségei 6 frt 88 krban megállapítottak. 622

Miről az érdekeltek értesítettek.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlak, 1898. évi július hó 9-én.



Birtok bérlet kerestetik.

Egy 500—1000 holdas

birtok

egy kellő tőkével rendelkező bérlő által bérbe kerestetik.

Ajánlatok A. M. alatt a kiadó-hivatalba intézendők.

620 2—2



A „Nemzeti” Balesetbiztosító részv.-társaság Budapesten

(Erzsébet-körut 13. szám)

biztosítást nyújt **mindennemű baleset** anyagi következményei ellen, **ugymint egyes egyéneket** (polgár és katonai), **gyári és malomalkalmazottakat** (munkások és tisztviselők), **valamint bárkit, hivatás teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvvűb biztosítási feltételek és a legutányó-sabb díjtételek mellett.**

Közelebbi felvilágosítást a legkézségesebben nyújt: a **„Nemzeti”, az „Első magyar általános biztosító”, a „Magyar-Francozia” és a „Bécsi biztosító” minden fő- és alügynöksége az ország bármely helységében.**

Megbízható ügyes üzletszerzők felvételnek.

623 1—8

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat mellett: Mindenféle kombináció szerint az ember életére.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat nélkül (népbiztosítás)

heti díjfizetéssel 10 fillértől kezdődőleg!
(Haláleseti, elérési, kiházasítási és gyermek-biztosítás).

SZIVATTYUK

mindennemű, házi nyilvános, mezőgazdasági és iparczélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyuk rozsdá ellen védve.

549 13—24

Árjegyzékek
ingyen és bérmentve

W. GARVENS, Wien.

L. Wallfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6 sz.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű **tizedes százasos és hidmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. **Embermérlegek, mérlegek** házi használatra. **barómmérlegek.** Commandit-társaság szivattyu és mérleggyártása.



Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után **megkönnyebbül a járása** annak, ki cipőjét **Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.**



Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagsága frt 1.20. Az asbest talpbélét kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvételel, vagy a pénz előleges beiktatása mellett külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

524 24—50

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság, Budapest VI. Sziv.-utca 18.
Egyedüli elárúsító raktár Csáktornyan: Mayer Testvérek borkereskedésében.



Keil-lakk

(Glaser)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 135 kr. — 1 kis palaczk ára 68.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glaser”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, aítók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan.

607 5—8